

Sygn. akt IV Cz 480/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SO Wanda Dumanowska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2013r., w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.

przeciwko J. W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 13 czerwca 2013r., sygn. akt IC 72/12

postanawia:

oddalić zażalenie

Sygn. akt IV Cz 480/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sądu Rejonowego w Słupsku oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. Z uzasadnienia postanowienia wynika, iż podstawą jego wydania był art. 102 ust. 1 a contrario ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd wskazał, iż należna opłata od zażalenia, do której uiszczenia pozwana jest zobowiązana wynosi 30 zł, natomiast jej stały dochód miesięczny wynosi 1 241,12 zł a wykazane koszty 719,59 zł.

Zażalenie na niniejsze postanowienie złożyła pozwana. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zwolnienie jej od kosztów sądowych, zarzucając, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił, że ma wiele spraw, jest osoba samotną i utrzymuje się jedynie z emerytury. Podkreśliła ponownie, że po uiszczeniu wskazanych w oświadczeniu wydatków nie stać jej na uiszczenie 30 zł opłaty od zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż stosownie do treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie

ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Treść tego oświadczenia podlega badaniu przez Sąd, bowiem w polskim procesie cywilnym obowiązuje zasada odpłatności, która powinna być przełamana jedynie w wyjątkowych przypadkach.

Zasadnie też wskazał, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które ze względu na swoją trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Podzielić należy też pogląd, utrwalony zresztą w judykaturze, że ubiegający się o taką pomoc powinien poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia niezbędnych kosztów utrzymania i dopiero, gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc państwa.

W przekonaniu Sądu Okręgowego zgodzić się należy z argumentacją Sądu Rejonowego, iż posiadając stały dochód, mimo, że po uiszczeniu różnych opłat i poniesieniu niezbędnych kosztów, pozwanej pozostaje jedynie kwota 521,53 zł, będąc stroną procesu i składając środki zaskarżenia, skarżąca winna się liczyć z koniecznością poniesienia kosztów sądowych chociażby w minimalnym zakresie. W realiach niniejszej sprawy jest to kwota 30 zł, jako opłata od złożonego przez pozwaną zażalenia.

Dostępność do Sądu wymaga z natury rzeczy posiadania środków finansowych, co oznacza, że w procedurze planowania wydatków, przewidując realizację swoich praw przed sądem, należy uwzględnić także konieczność posiadania środków na prowadzenie postępowania sądowego. Planowanie wydatków bez uwzględnienia tej zasady jest naruszeniem równoważności w traktowaniu swoich powinności finansowych, a strona, która realizuje zobowiązania w taki sposób, że wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych - preferencyjnie traktując inne zobowiązania - nie może skutecznie podnieść zarzutu, że odmowa zwolnienia od kosztów sądowych jest ograniczeniem dostępności do realizacji jej uprawnień przed sądem (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 lipca 1992 roku, I ACz 393/92, opubl. Wokanda 1993/2/32). Nadto w judykaturze od dawna utrwalony jest pogląd, iż koszty sądowe, których wysokość nie przekracza miesięcznych dochodów składającego wniosek nie mogą być jedynym argumentem przemawiającym za uwzględnieniem wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Reasumując należy stwierdzić, iż nie ma podstaw do uznania, że pozwana nie ma dostatecznych środków na pokrycie kosztów sądowych w wysokości 30 zł.

Mając na uwadze powyższego, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 kpc, zażalenie podlegało oddaleniu.